

Lainasaatavan myynti

Jos lainasaatava myydään sen käyvästä arvosta, joka alittaa saatavan nimellisarvon, kauppa realisoituu tuloverolain mukaisen vähennyskelpoisen luovutustappion.

Korkein hallinto-oikeus on antanut merkittävän vuosikirjaratkaisun KHO:2018:170, jonka mukaan TVL:n mukaisessa verotuksessa syntyy vähennyskelpoinen luovutustappio, kun verovelvollinen myi saamisen sen nimellisarvoa alemmasta käyvästä arvosta. PwC toimi asiassa verovelvollisen asiamiehenä.

Lainasaatavan myynti

KHO:n ratkaisemassa tapauksessa henkilö oli antanut lainan yhtiölle, jonka osakas hän ei ollut. Sittemmin tämä laina oli muutettu ehdoiltaan pääomalainaksi. Kysymyksessä oli alusta alkaen ollut tavallinen velkakirjalaina eikä arvopaperina pidettävä juokseva velkakirja. Velallisyhtiön taloudellisen tilanteen heikentymisen johdosta pääomalainasaatavalle ei kuitenkaan ollut mahdollista saada täyttä suoritusta, eli saatavan käypä arvo oli laskenut alle sen nimellisarvon. Ratkaistavana kysymyksenä oli, syntyikö henkilölle verovähennyskelpoinen luovutustappio, kun hän myi saatavan toiselle yhtiölle sen käyvästä arvosta.

Tuloverolain mukaan omaisuuden luovuttaminen sen hankintamenoa matalampaa vastiketta vastaan synnyttää luovutustappion, joka on vähennyskelpoinen luovutusvoitoista ja muista pääomatuloista. Laissa ei kuitenkaan ole määritelty sitä, mitä kaikkea pidetään luovutusvoitoverotuksen alaisena omaisuutena. Verotuskäytännössä säännöstä on tulkittu ahtaasti ja muun muassa saamisen ja kapitalisaatiosopimusten luovutukset on rajattu sen soveltamisalan ulkopuolelle.

Perustelut tällaiselle linjalle ovat olleet niukat; sitä on perusteltu lähinnä vain vanhalla vakiintuneella käytännöllä. KHO:n tuore vuosikirjaratkaisu kuitenkin muuttaa tätä tulkintaa merkittävästi. Nyt lain soveltaminen

perustuu KHO:n päätöksen mukaisesti lain sisältöön ja sanamuotoon niin kuin verolain soveltamisen kuuluukin.

Ratkaisunaan KHO totesi, että pääomalainasaaminen on omaisuutta, jonka luovuttaminen sen nimellisarvoa matalammasta käyvästä arvosta realisoituu vähennyskelpoisen luovutustappion. Ratkaisun perusteluiden valossa on kuitenkin selvää, että ratkaisun vaikutus ei rajoitu vain pääomalainojen luovutuksiin. Sen sijaan vastaavan verokohtelun on koskettava kaiken tyyppisiä saamia. Perusteluissaan KHO korosti myös saamis-oikeuden siviilioikeudellista luonnetta omaisuutena. Käytännössä ratkaisusta voidaan päätellä, että paitsi saamisen, myös kaiken muun tyyppisen omaisuuden luovuttamisesta voi aiheutua vähennyskelpoinen tappio, eikä verotuskäytännössä omaksutuille rajauksille ole perustetta. Ratkaisu on periaatteellisesti merkittävä, sillä aiemman käytännön mukaan saamisen arvonalentumisen on TVL:n mukaisessa verotuksessa voinut vähentää vain hyvin poikkeuksellisesti.

Toisin kuin elinkeinoverolain mukaan, saatavan lopullinenkaan arvonalentuminen eli sen menettäminen esim. velallisen konkurssin johdosta ei TVL:n mukaan ole vähennyskelpoinen, jos saatava ei perustu arvopaperiin. KHO:n tuoreen ratkaisun mukaan saamisen arvonalentuminen, joka on realisoitu luovuttamalla saaminen sen käyvästä arvosta, on kuitenkin vähennyskelpoinen luovutustappio. Ratkaisulla on merkitystä paitsi luonnollisten henkilöiden, myös TVL:n mukaisesti verotettavien yhtiöiden verotuksessa.

Osakkaan antama pääomalaina on sijoitus yhtiöön

Samassa yhteydessä edellä käsitellyn ratkaisun kanssa KHO julkaisi toisen, samaa

asiakokonaisuutta koskevan ratkaisun (14.12.2018/5890). Tapauksen erona edellä käsiteltyyn tilanteeseen oli, että yhtiölle lainaa myöntänyt henkilö oli samalla myös yhtiön osakas. Kun laina oli sittemmin muutettu pääomalainaksi ja myöhemmin myytiin yhdessä osakkeiden kanssa samalle ostajalle, KHO katsoi pääomalainan osakkaan yhtiöön tekemäksi lisärajaukseksi. Pääomalaina laskettiin osaksi osakkeiden hankintamenoa ja se siten kasvatti osakkeiden luovutuksesta syntyneitä luovutustappioita.

KHO on aiemmin tehnyt vastaavan ratkaisun tilanteessa, jos velallisyhtiö ajautui konkurssiin. Tuore ratkaisu vahvistaa, että osakkaan antama pääomalaina voidaan lukea osaksi osakkeiden hankintamenoa myös osakkeiden ja lainojen samanaikaisen myynnin yhteydessä.

Matti Kilpeläinen
matti.kilpelainen@pwc.com
020 787 7301

[Kirjoitus on julkaistu aikaisemmin PwC:n Uutishuoneessa.](#)

PricewaterhouseCoopers Oy, Hietasaarenkatu 18, 65100 Vaasa. Puhelin 020 787 7170.

PwC:n tarkoitus on rakentaa yhteiskuntaan luottamusta ja ratkaista merkittäviä ongelmia. Autamme yrityksiä kasvamaan, toimimaan tehokkaasti ja raportoimaan luotettavasti jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Palveluitamme ovat liikkeenjohdon konsultointi, yritysjärjestelypalvelut, veroneuvonta, lakipalvelut, riskienhallinta, tilintarkastus ja muut varmennuspalvelut. Lisää tietoa: www.pwc.fi. Twitter: @PwC_Suomi.

PwC toimii 158 maassa yli 250 000 asiantuntijan voimin. Nimi PwC viittaa PwC-ketjuun ja/tai yhteen tai useampaan sen jäsenyritykseen, joista jokainen on oma itsenäinen yhtiö. Lisää tietoa: www.pwc.com/structure.

© 2019 PricewaterhouseCoopers. Kaikki oikeudet pidätetään.